

Handläggare: Linda Moberg
Telefon: 08-508 36 202

Till
Äldrenämnden
9 februari 2010

Riktlinjer för representation, gåvor och mutor

Äldreförvaltningens förslag till beslut

Riktlinjer för representation, gåvor och mutor fastställs enligt första bilagan till äldreförvaltningens tjänsteutlåtande.

Gunnel Rohlin
direktör

Sammanfattning

Äldreförvaltningen har sett över de interna riktlinjerna för representation och gåvor. Det bör göras ett tillägg som avser representationsgåvor och mutor. Övriga förändringar som har genomförts gäller extern och intern representation samt gåvor och uppvaktning från arbetsgivaren. De avser främst representation i samband med myndighetsutövning, lyxbetonad representation samt personalvårdsförmåner och gränsvärdet på julgåvor.

Bakgrund

Stadsdirektören utfärdade den 1 oktober 2009 nya riktlinjer för mutor och representation. Dessa biläggs. På grund av detta vill äldreförvaltningen uppdatera de interna riktlinjer som antogs av äldrenämnden den 17 mars 2009.

Ärendet

Vad gäller riktlinjer för intern och extern representation föreslås endast små förändringar. Förändringarna avser representation i samband med myndighetsutöv-

ning samt lyxbetonad representation, som inte bör förekomma. Representation i hemmet får endast förekomma i rena undantagsfall. Riktlinjerna för representation har även kompletterats med information om när och av vem attest ska ske.

Vad gäller gåvor till anställda från arbetsgivaren har vissa förändringar gjorts i äldreförvaltningens riktlinjer. Gränsvärdet för julgåvor uppgår nu till 450 kr inklusive mervärdesskatt. Personalvårdsförmåner är skattefria och får därför förekomma. Gåvor i form av presentkort och andra kontanta medel medför dock alltid att mottagaren beskattas och ska därför inte förekomma i förvaltningen. Vad gäller uppvaktning av anställda innefattas numer även firandet av 40-åringar. I samband med anställds eller före detta anställds bortgång kan förvaltningen bekosta en bukkett eller en krans. Efter samråd med stadsledningskontorets juridiska avdelning har möjligheten att ge penningdonation till en fond med plusgiro/bankgiro som börjar på 90 tagits bort från förvaltningens riktlinjer.

I stadens riktlinjer regleras även representationsgåvor och mutor. Äldreförvaltningen har därför valt att tillföra dessa perspektiv i de interna riktlinjerna.

Vad gäller representationsgåvor får dessa ges i samband med studiebesök samt vid besök hos eller av andra kommuner. Gränsvärdet är 180 kronor exklusive mervärdesskatt.

Stadsledningskontoret påpekar att alla förtroendevalda och anställda i Stockholms stad riskerar att i arbetets vardagliga kontakter utsättas för otillbörlig påverkan. För att förhindra korruption finns bestämmelser för mutbrott. Äldreförvaltningen anser att det är viktigt att riktlinjer om mutor är lättillgängliga. Förvaltningen följer därför kommunfullmäktiges exempel och lyfter in detta perspektiv i de interna riktlinjerna. Vad som är att bedöma som muta kan variera från fall till fall och för ytterligare förtydligande har äldreförvaltningen valt att bifoga *Om mutor och jäv – en vägledning för offentligt anställda*, framtagen av finansdepartementet och Sveriges kommuner och landsting.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom äldreförvaltningens utvecklingsavdelning. Förvaltningsgruppen har behandlat ärendet den 3 februari 2010. Kommunstyrelsens pensionsråd och äldreförvaltningens handikapsråd tog del av ärendet den 2 februari 2010.

Förvaltningens förslag till beslut

Äldreförvaltningen föreslår äldrenämnden att fastställa riktlinjerna enligt bilaga 1.

Bilagor

1. Riktlinjer för representation, gåvor och mutor inom äldreförvaltningen.
2. Om mutor och jäv – en vägledning för offentligt anställda.
3. Stadens riktlinjer om mutor och representation

Riktlinjer för mutor, representation och gåvor i äldreförvaltningen.

Representation

Staden hanterar stockholmarnas pengar. Redan på grund härav ska all representation utgå från en restriktiv inriktning. Att helt förbjuda representation är dock inte en realistisk utgångspunkt. Nedanstående riktlinjer har tagits fram för att fungera som ett stöd för förtroendevalda och anställda i mötet med kontakter inom tjänsten.

Extern representation

Extern representation riktar sig till utomstående organisationer, företag och enskilda personer. I detta sammanhang betraktas Stockholms stad som en organisation. Representation ska alltid ha ett omedelbart samband med och direkt värde för verksamheten. Extern representation beslutas av närmast överordnad budgetansvarig chef. Beslut ska ske innan representationen äger rum.

- Representation vid förhandlingar bör uttrycka sedvanlig gästfrihet i form av värdskap i anslutning till förhandlingarna.
- Lyxbetonad representation, så som till exempel särskilt arrangerade resor eller specialarrangerad underhållning, bör inte förekomma. I speciella situationer, t.ex. vid utlandsbesök, kan särskilda former av representation förekomma. Dessa undantag ska beslutas av förvaltningschef.
- Representation i samband med myndighetsutövning, inköp och upphandling får i princip inte förekomma.
- Återkommande representation med en och samma person eller grupp av personer bör inte förekomma. Det bör inte vara fler deltagare från den egna organisationen än utomstående gäster.
- Representation i hemmet ska inte förekomma annat än i rena undantagsfall och fordrar förvaltningschefens godkännande.
- Måttfullhet bör iaktas vid representationsmåltider. Särskilt gäller detta bruk av alkohol. Alkohol fria alternativ ska alltid erbjudas.
- Det högsta belopp som förvaltningen medger för extern representation är 280 kr per person exkl. moms för middag och 140 kr per

person exkl. moms för lunch. Dricks får inte ingå i fakturabeloppet. Momsavdrag medges med högst 22:50 kronor per person.

- Fakturan/kvittot måste kompletteras med ändamål, namn på deltagare, organisation/företag. Attest ska ske av behörig som inte deltog i arrangemanget.

Intern representation

Kostnader för intern representation kan förekomma i samband med informationsmöten, interna kurser, planeringskonferenser och personalfester för anställda och/eller personal inom Stockholms stad. Annan intern representation bör inte förekomma eftersom deltagarna riskerar förmånsbeskattning. Undantag kan medges efter beslut av nämnd för klart angivna evenemang. Intern representation beslutas av budgetansvarig chef. Vid representation mellan nämnder/förvaltningar och bolag är förvaltningschefen beslutande.

- Fri kost vid intern representation är undantagen från skatteplikt under följande förutsättningar
  - Den ska vara arbetsrelaterad
  - Det är inte möten som hålls regelbundet med korta mellanrum
  - Det är gemensamma måltidsarrangemang
  - Det är till övervägande del intern personal som deltar i mötet
- Förfriskningar och annan enkel förtäring som kaffe, te, fruktkorg etc. är undantagen från skatteplikt upp till belopp om 60 kr/person exkl. moms. Kvittot/fakturan måste kompletteras med ändamål, syfte och namn på deltagare för att avdrag för moms ska medges. Vid stort antal deltagare där deltagarförteckning inte kan bifogas, ska i stället antal personer anges.
- Det högsta belopp som förvaltningen medger för intern representation vid möten och konferenser är 180 kronor per person exkl. moms för middag och 90 kr per person exkl. moms för lunch. Överstiger kostnaden för representationsmåltiden 90 kr per person exkl. moms medges momsavdrag med högst 22:50 per person. Fakturan ska kompletteras med ändamål eller syfte och namn på deltagare. Attest ska ske av behörig som inte deltog i arrangemanget.
- Vid interna kurser/planeringskonferenser som omfattar hela dagar eller mer bör studien/konferenstiden uppgå till minst sex timmar per dag, annars kan förmånsbeskattning bli aktuell. Sammankomsten/kursen får pågå i högst en vecka. Måltid i samband med

sådan kurs eller konferens medför ingen begränsning i avdragsrätten för moms. Fakturan ska kompletteras med program och deltagarlista.

- Måttfullhet bör iakttas vid representationsmåltider. Särskilt gäller detta bruk av alkohol. Vin men inte starksprit får förekomma vid middag. Alkohol fria alternativ ska alltid erbjudas.
- Det högsta belopp som förvaltningen medger för mat och dryck vid personalfest är en procent av prisbasbeloppet¹ avrundat till jämt tiotal, inklusive moms. Personalfest finansierad av förvaltningen får förekomma högst två gånger per år inklusive julmiddag/julmat.

Gåvor och uppvaktning från arbetsgivaren

I inkomstskattelagen regleras vilka förmåner som är skattefria respektive skattepliktiga för mottagaren. Inkomstskattelagens regler om skattefria förmåner utgör den övre gränsen för värdet av gåvor med mera och ska inte överskridas.

Uppvaktning av anställda

- Förvaltningen kan i samband med firande av 40-, 50- och 60-åringar bjuda på kaffe eller te och tårta till en kostnad av högst 60 kronor exklusive moms per deltagare. Vid dessa tillfällen bekostar inte förvaltningen någon gåva men kan ge en blomma. Detta gäller även vid anställds sjukdom eller liknande.
- I samband med anställds eller före detta anställds bortgång får förvaltningen bekosta en krans eller blombukett.

Gåvor till anställda från arbetsgivaren

Regler om gåvor bör vara utformade så att de avser samtliga anställda inom förvaltningen. Grundtanken är att en anställd aldrig ska erhålla en gåva, eller annan förmån, som skulle kunna medför skatteplikt för henne eller honom.

Gåvor till anställda i förvaltningen får endast förekomma vid följandet tillfällen.

- Minnesgåva vid pensionsavgång eller vid anställningens upphörande, i båda fallen efter minst 6 års anställning. Förekommer minnesgåva ska alla anställda omfattas. Förvaltningens beloppsgräns för sådan gåva är 1 000 kr inklusive moms. Storleken på beloppet bör ställas i proportion till hur lång anställningstiden har

---

¹ 42 400 kronor år 2010

varit. Förutom gåvan kan förvaltningen bjuda på enklare förtäring samt ge en blomma.

- Minnesgåva efter 30 års anställning (25 år i samband med pensionsavgång), Stockholms stads hedersbelöning. Beslut om hedersbelöning fattas av kommunfullmäktiges presidium utifrån underlag från alla förvaltningar och bolag.
- Julgåva. Förvaltningens beloppsgräns för julgåvor är 450 kr inklusive mervärdesskatt per person, återhållsamhet bör iakttas. Om julgåva ges måste sådan ges till samtliga anställda inom förvaltningen.

Gåvor i form av pengar eller andra kontanta medel, till exempel presentkort, medför alltid att mottagaren ska beskattas och ska därför inte förekomma i förvaltningen.

Förmåner av mindre värde och som avser att skapa trivsel i arbetet, så kallade personalvårdsförmåner, är skattefria och får förekomma. Förmånerna ska vara tillgängliga för all personal och tillhandahållas på arbetsplatsen. Exempel på personalvårdsförmåner är förfriskningar och annan enklare förtäring som inte anses som måltid samt enklare motion och friskvård. Även klädustrustning av mindre värde och enklare slag, och som är försett med arbetsgivarens reklamtryck får förekomma.

Gåvor till externa (representationsgåvor)

Vid studiebesök och till exempel besök hos andra kommuner och liknande situationer får representationsgåvor förekomma som tack för gästfriheten.

Skatteverket har i sina allmänna råd angivit gränsvärde för avdragsgilla representationsgåvor och gränsvärdet är för närvarande 180 kr exklusive mervärdesskatt, vilket är det belopp som även gäller för staden.

Mutor

Alla förtroendevalda och anställda i staden riskerar att i arbetets vardagliga kontakter utsättas för otillbörlig påverkan. Erbjudanden och förmåner kan vara olagliga eller olämpliga. För att förhindra korruption finns bestämmelser om mutbrott och i staden finns en fast praxis för hur anställda och förtroendevalda ska agera vid erbjudande om förmåner av olika slag från personer och företag som man har kontakt med i arbetet. Målet är att ingen ens ska misstänkas för att ta emot mutor.

Vad som bedöms som en muta kan variera från fall till fall och det kan ibland vara osäkert var gränsen för det tillåtna och otillåtna går. Vid tveksamhet bör medarbetare tacka nej eller rådfråga sin närmaste chef. Alla rabatter i tjänsten ska tillfalla staden.

Anställda eller förtroendevalda behöver inte ha blivit påverkade av ett erbjudande för att det ska kunna bli mutbrott. Det räcker att man objektivt sett skulle kunna tänkas bli påverkad av förmånen.

Se vidare *Om mutor och jäv – en vägledning för offentligt anställda*.